

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B2-9C/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222202724
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Erika Klincková
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2026:1222202724.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV v sporovej veci žalobkyne: 1. H. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A., 2. S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A., 3. J. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A., zastúpená zákonným zástupcom H. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A., 4. N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A., všetci zastúpení: JUDr. Sabína Hodoňová, PhD., advokátka, so sídlom Mariánske námestie, 010 01 Žilina proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO: 36 062 235, so sídlom Bajkalská 19B, 826 58 Bratislava 29, zastúpený: Kooperatíva poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, právne zastúpený: FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 7325/14, 811 08 Bratislava, IČO: 56 711 832, o náhradu nemajetkovej ujmy a ušlého výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu žalobkyne 2. a žalobkyne 3. zamietá.
- II. Žalobkyni 2. proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,04 %.
- III. Žalobkyni 3. proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,28 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava II dňa 16.05.2022 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému zaplataenia nemajetkovej ujmy v peniazoch a žalobkyňa 2. a žalobkyňa 3. aj ušlého výživného.
2. S účinnosťou od 01.06.2023 prešiel výkon súdnictva v civilných veciach (teda aj v tejto právnej veci) z Okresného súdu Bratislava II na Mestský súd Bratislava IV (v rámci tzv. reformy súdnej mapy).
3. Tunajší súd rozsudkom č.k. B2-9C/28/2022 zo dňa 20.02.2024 rozhodol nasledovne: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1. sumu 15.000 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. Súd vo zvyšku žalobu žalobcu 1. zamietá. III. Žalobca 1. má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100% zo sumy mu priznanej. IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 2. sumu 15.000 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V. Súd vo zvyšku žalobu žalobkyne 2. zamietá. VI. Žalobkyňa 2. má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % zo sumy jej priznanej. VII. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 3. sumu 15.000 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. VIII. Súd vo zvyšku žalobu žalobkyne 3. zamietá. IX. Žalobkyňa 3. má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % zo sumy jej priznanej. X. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4. sumu 7.000 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. XI. Súd vo zvyšku žalobu žalobcu 4. zamietá. XII. Žalobca 4. má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % zo sumy mu priznanej.

4. O odvolaní žalobcov rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 9Co/62/2024- 218 zo dňa 21.08.2025 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých zamietajúcich výrokoch II., XI., v napadnutých zamietajúcich výrokoch V., VIII. týkajúcich sa zamietnutia náhrady nemajetkovej ujmy a v závislých výrokoch III., XII. o náhrade trov konania potvrdzuje. Žalovaný nemá voči žalobcom 1., 4. nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V napadnutých zamietajúcich výrokoch V., VIII. týkajúcich sa zamietnutia náhrady na výživu pozostalým a v závislých výrokoch VI., IX. o náhrade trov konania zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave vo vzťahu k žalobcovi 1. a žalobcovi 4. nadobudol v plnom rozsahu právoplatnosť dňa 16.09.2025. Vo výrokoch I a X (ako aj vo výroku IV a VII) nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť dňa 23.04.2024 a vykonateľnosť dňa 27.04.2024 (tieto výroky neboli odvolaním napadnuté).

5. Predmetom konania súdu prvej inštancie po zrušujúcom výroku odvolacieho súdu zostalo konanie o náhradu na výživu pozostalým žalobkyniam 2. a 3., každej po vo výške 950 Eur uplatnenej za obdobie od októbra 2020 do mája 2022, t.j. za 19 mesiacov po 50 Eur mesačne.

6. Žalobkyne svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 2. októbra 2020 v čase okolo 16:47 došlo k dopravnej nehode v meste Nové Mesto nad Váhom, pričom pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu p. J. N., rod. X. (ďalej len „nebohá“ alebo „poškodená“), ktorá bola matkou žalobkyň. Vodičom automobilu bol p. D. F., voči ktorému sa viedlo trestné stíhanie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn.: 7T 5/2021. Škodovú udalosť eviduje žalovaný pod číslom LA XXXXXX, ktorý poveril vybavením škodovej udalosti spoločnosť KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group. Okrem nemajetkovej ujmy sa žalobkyňa 2. a žalobkyňa 3. domáhali ako pozostalé nezaopatrené deti výplaty náhrady na výživu pozostalým tzv. ušlého výživného s poukazom na ustanovenie § 448 Občianskeho zákonníka, obe po 950 Eur. Túto sumu odôvodnili tým, že v roku 2020 dosahovala nebohá mesačný príjem cca 575,71 Eur, pričom náklady na domácnosť boli mesačne: 55 Eur elektrina, 24 Eur plyn, 20 Eur voda, 10,83 Eur stočné, 10 Eur internet, paušál 80 Eur, 3,10 Eur daň z nehnuteľnosti, 0,58 Eur daň za psa a 13 Eur poplatok za komunálny odpad. Polovica nákladov na domácnosť, o ktoré sa pozostalá delila so svojim druhom H. M. predstavuje čiastku 108,26 Eur. Náklady na žalobkyňu 2., ktorá navštevuje Strednú zdravotnícku školu v Liptovskom Mikuláš sú mesačne: oblečenie 60 Eur, drogéria 40 Eur, internát 29 Eur, obedy 81,26 Eur, stravné 60 Eur, poisťka 13,96 Eur, vreckové 70 Eur, knihy a pomôcky do školy 25 Eur, zdravotnícke oblečenie na prax 100 Eur, rodičovské združenie 25,- EUR/ročne. Náklady na žalobkyňu 3., ktorá navštevuje Školu umeleckého priemyslu v Ružomberku sú mesačne: oblečenie 60 Eur, drogéria 40 Eur, strava 150 Eur, poisťka 13,96 Eur, pracovné zošity 25 Eur, rodičovské združenie 10 Eur ročne, vreckové 15 Eur. Nebohá svojim deťom zabezpečovala osobnú starostlivosť, bývanie ako aj úhradu ich nákladov. V peňažnom vyjadrení by schopnosťami, možnosťami a majetkovým pomerom nebohej a odôvodneným potrebám nezaopatrených detí zodpovedalo, aby nebohá prispievala na ich výživu mesačne sumou najmenej vo výške 200 Eur mesačne. Obe žalobkyne poberajú sirotské vo výške cca 150 Eur mesačne. Vzhľadom k tomu navrhli zaviazat' žalovaného k úhrade za obdobie od októbra 2020 do mája 2022 za 19 mesiacov po 950 Eur [(200 - 150) x 19 mesiacov] pre žalobkyňu 2. a žalobkyňu 3.

7. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyne predložili: potvrdenie o zdaniteľných príjmoch nebohej za rok 2020 (č.l.19), rodný list žalobkyne 2. (č.l.20), rodný list žalobkyne 3. (č.l.21), úmrtný list nebohej (č.l.22).

8. Podaním doručeným súdu dňa 04.07.2022 sa vyjadril žalovaný k žalobe, pričom pokiaľ ide o nárok na ušlé výživné, uviedol, že nebolo preukázané, pretože žalobkyne predložili iba potvrdenie o príjmoch nebohej, žiadnym spôsobom nepodložili svoje tvrdenia, pričom dôkazné bremeno je na ich strane.

9. V replike žalobcov doručenej súdu dňa 24.08.2022 žalobkyne doplnili, že prišli o svoju matku, s ktorou žili v spoločnej domácnosti. Žalobkyňa 1. mala v čase úmrtia svojej matky 16 rokov, žalobkyňa 2. iba 14 rokov. Osobná starostlivosť o maloleté deti bola prevažne na matke. Na úhrade ich potrieb sa o to viac podieľal otec - žalobca v 1.rade. Po úmrtí matky sa osobná starostlivosť preniesla na otca, v dôsledku čoho by sa väčšia miera znášania úhrady potrieb maloletých detí mala preniesť na matku. Vyčíslené náklady žalobkyne 2. tak bez prihliadnutia na osobnú starostlivosť otca predstavujú 383,95 Eur a žalobkyne 3. predstavujú 300,09 Eur. Časť týchto nákladov je pokrytá rodinnými prídavkami. Otec má aj nepravidelné výdavky, napr. v decembri 2020 zakúpil výstroj na lyžovanie za 924,90 Eur,

uhrádza dcéram návštevy zubára, kaderníka, zakúpil im mobilné telefóny, vitamíny, strojček, cestovné. S ohľadom na to, že otec prevzal starostlivosť o maloleté deti, matka by sa na úhrade nákladov mala podieľať najmenej v sume po 200 Eur mesačne na každú zo žalobkýň.

10. Náklady domácnosti špecifikované v žalobe doplnili listinnými dôkazmi: vyčíslenie výdavkov (č.l.64-81).

11. Podaním doručeným súdu dňa 12.01.2026, žalobkyne požiadali o pripustenie zmeny žaloby o ďalšie obdobie, a to od júna 2022 v rovnakej výške ako v podanej žalobe, t.j. 50 Eur mesačne. Žalobkyne uviedli, že pokiaľ ide o výšku ich odôvodnených potrieb, tie sa plynutím času zvýšili v súvislosti s nárastom výdavkov a nastúpením žalobkyne 3. na strednú školu. Schopnosti matky sa z podstaty veci nemohli zmeniť. Obom žalobkyniam bolo zvýšené sirotské zo sumy 150 Eur na 200,77 Eur. Žalobkyňa 2. si uplatnila ušlé výživné od júna 2022 do novembra 2023, kedy ukončila štúdium na strednej škole, t.j. spolu 900 Eur, čo predstavuje od októbra 2020 ušlé výživné spolu vo výške 1.850 Eur (950 Eur + 900 Eur). Žalobkyňa 3. si uplatnila ušlé výživné od júna 2022 do januára 2026, t.j. spolu 2.200 Eur, čo predstavuje od októbra 2020 ušlé výživné spolu vo výške 3.150 Eur (950 Eur + 2200 Eur). Zároveň si žalobkyňa uplatnila ušlé výživné do budúcnosti, a to počnúc mesiacom február 2026 až do času, kým neukončí vzdelávanie.

12. Za účelom preukázania svojich skutkových tvrdení, žalobkyne predložili: Potvrdenie o návšteve školy žalobkyne 2. zo dňa 17.09.2025 (č.l.241), Potvrdenie o ubytovaní žiaka- žalobkyne 2. zo dňa 15.12.2025(č.l.243).

13. V konaní pred súdom, na pojednávaní dňa 20.01.2026, súd pripustil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. o Civilnom sporovom konaní (ďalej len „CSP“) zmenu žaloby, ktorá bola súdu doručená dňa 12.01.2026 v nasledovnom znení:

„I. Žalovaná je povinná titulom ušlého výživného zaplatiť žalobkyni 2. sumu vo výške 1.850 Eur a žalobkyni 3. sumu vo výške 3.150 Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná žalobkyni 3. uhrádzať náhradu na výživu pozostalým vo forme peňažného dôchodku vo výške 50 Eur mesačne vždy k poslednému dňu toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom február 2026.“

14. Žalobkyne prostredníctvom právnej zástupkyne na pojednávaní zotrvali na svojich písomných podaniach. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že žiada žalobu zamietnuť, pričom pokiaľ ide o zmenu žaloby, má za to, že tento nárok je premlčaný, nakoľko zmena žaloby bola podaná po vyše piatich rokoch od škodovej udalosti. Má za to, že ušlé výživné sa premlčuje rovnako ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Pri náhrade škody je subjektívna dvojročná lehota a objektívna trojročná lehota. Pokiaľ by sa premlčanie počítalo podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, premlčanie by bolo 3 roky. Žalobcovia si v žalobe z roku 2022 neuplatnili mesačný dôchodok, ale kapitalizovali ušlé výživné po 950 Eur. Zmenou žaloby si uplatnili ďalší nárok na ušlé výživné. Žalobkyne si uplatnili výživné de facto po 200 Eur mesačne po odpočítaní sirotského, je to uplatnený nárok 50 Eur mesačne, pričom minimálne výživné v zmysle Zákona o rodine je 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, t.j. 30 % zo sumy 98,08 Eur. Žalobkyne si uplatnili nárok na viac ako dvojnásobok životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Vzhľadom na príjem poškodenej (nebohej) v roku 2020 a vzhľadom k tomu, že v roku 2020 bolo životné minimum pre pľnoletú fyzickú osobu vo výške 214,83 Eur, by žalobcami požadované výživné bolo neprimerane vysoké a nebohej by sotva ostala suma životného minima, pokiaľ by bolo výživné určené na každú zo žalobkýň vo výške 200 Eur.

Právna zástupkyňa žalobkýň navrhla, aby súd na právnu argumentáciu žalovaného neprihliadol, nakoľko mal dostatok času od podania žaloby v roku 2022 sa vyjadriť. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania, má za to, že je nedôvodná, premlčacia doba na podanie žaloby bola 2 roky od nehody. Nakoľko ide o opakujúce sa plnenie, toto sa premlčuje v trojročnej lehote za každý mesiac, ušlé výživné má mesačnú splatnosť, pričom podľa Zákona o rodine sa výživné nepremľčuje.

Právny zástupca žalovaného k tomu uviedol, že nerozumie argumentácii žalobkýň ohľadne koncentrácie, keď pri svojej argumentácii vychádza z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, kde je uvedené, že ak v čase rozhodovania súdu nie je rozhodnuté samostatným rozhodnutím o vyživovacej povinnosti, má súd postupovať podľa § 62 až § 65 Zákona o rodine, teda nejde o žiadnu novinku. Súd má skúmať vyživovaciu povinnosť k času úmrtia. Pokiaľ ide o premlčanie, žalovaný má za to, že jednotlivé dávky výživného sa premlčujú v trojročnej lehote, pričom zmenou žaloby si uplatnili aj výživné, ktoré je

staršie a keďže žalobkyne si v žalobe neuplatnili dôchodok, ale ušlé výživné za niektoré mesiace, tak v čase zmeny žaloby už bol ich nárok premlčaný.

Titulom záverečných rečí strany zotrvali na svojich písomných podaniach a ústnych vyjadreniach.

15. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým zisteniam:

15.1. V konaní nebolo sporné, že dňa 2. októbra 2020 v čase okolo 16:47 došlo k dopravnej nehode v meste Nové Mesto nad Váhom, pričom pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu nebohej, ktorá bola matkou v tom čase maloletých žalobkýň. Spornou medzi stranami zostala uplatnená výška náhrady na výživu pozostalým. Rovnako nebolo sporné, že nebohá žila v spoločnej domácnosti so žalobkyňami a v čase smrti k nim mala vyživovaciu povinnosť.

15.2. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch nebohej za rok 2020 mal súd za preukázané, že za rok 2020 bol hrubý príjem nebohej vo výške 6.908,56 Eur za 9 mesiacov, čomu zodpovedá hrubý príjem vo výške 767,61 Eur mesačne. Po odpočítaní poisťného na sociálne a zdravotné poistenie je čiastkovým základom dane 5.504,51 Eur za 9 mesiacov, z čoho súd odvodil čistý príjem vo výške 611, 61 Eur mesačne.

15.3. Náklady (oprávnené výdavky) na žalobkyňu 2. predstavujú 383,95 Eur a na žalobkyne 3. predstavujú 300,09 Eur, čo nebolo medzi stranami sporné.

15.4. Lustráciu žalobkyne 2. a žalobkyne 3. v Sociálnej poisťovni súd zistil, že žalobkyňa 3. aktuálne poberá sirotské vo výške 208,20 Eur a žalobkyňa 2. sirotské nepoberá (v čase podania žaloby poberala sirotské vo výške vo výške 153,30 Eur).

16. Súd vychádzal v rámci právneho posúdenia veci z nasledovných ustanovení právnych predpisov:

17. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

18. Podľa § 448 Občianskeho zákonníka, pri usmrtení uhrádza ten, kto spôsobil škodu, formou peňažného dôchodku náklady na výživu pozostalým, ktorým bol poškodený ku dňu svojej smrti povinný poskytovať výživu. Peňažný dôchodok pre pozostalých sa uhrádza vo výške rozdielu medzi tým, čo by poškodený mal podľa primeraného očakávania pozostalým na nákladoch na výživu poskytovať, ak by k usmrteniu nebolo došlo, a dávkami podľa osobitného predpisu poskytovanými z rovnakého dôvodu.

19. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Podľa § 106 Občianskeho zákonníka, (1) Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. (2) Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

21. Podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, zročnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní.

22. Podľa § 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Aplikáciou citovaných ustanovení právnych predpisov na zistený skutkový stav dospel súd k záveru, že žaloba žalobkýň 2. a 3. o ušlé výživné je v celom rozsahu nedôvodná. Ako uviedol odvolací súd v bode 15. a 16. odôvodnenia rozsudku a konajúci súd sa s týmto právnym názorom stotožňuje, nárok na náhradu straty na výživnom podľa § 448 Občianskeho zákonníka, ktorý sa priznáva formou opätovného plnenia (peňažný dôchodok), je jedným z čiastkových nárokov na náhradu škody, má výhradne majetkovú povahu a jeho účelom je kompenzácia straty, ktorá vznikla pozostalým tým, že prišli o pravidelné hmotné plnenie (výživné) zo strany zomrelého. Pre vznik a rozsah tohto nároku pozostalých je rozhodujúci stav v čase smrti osoby, ktorá bola povinná výživu poskytovať. (R 29/2014). V zmysle tohto ustanovenia možno odškodňovať iba stratu plnenia majetkovej povahy, ktorého výška sa počíta analogicky podľa ustanovení príslušných predpisov o vyživovacej povinnosti. Podobne, ako je tomu podľa predchádzajúcich ustanovení (§ 446 až 447a Občianskeho zákonníka), aj v tomto prípade prihliada zákonná úprava na dávky poskytované podľa zákona o sociálnom poistení. Náhrada škody prislúcha pozostalým len v prípade a v rozsahu, v akom nie je krytá dávkami poskytovanými pozostalým podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Výška náhrady na výživu pozostalých sa znižuje o dávky dôchodkového poistenia poskytované z rovnakého dôvodu. Ak pozostalá osoba poberá sirotsky dôchodok, jeho výška sa pri výpočte výšky náhrady odpočíta od súm výživného, ktoré stratila. Pri rozhodovaní o výške náhrady za ušlé výživné môžu nastať dve možné situácie. Ak výživné bolo pred smrťou zomretého priznané súdom, potom v prípade žaloby podanej pozostalými z priznanej sumy výživného vychádza aj súd, ktorý rozhoduje o nároku pozostalej osoby v prípade jej žaloby proti škodcovi alebo jeho zodpovednostnému poisťovateľovi. Ak výživné nebolo pozostalým počas života povinného priznané súdom, ale zomretý mal voči nim zákonnú vyživovaciu povinnosť, potom v prípade žaloby pozostalých na náhradu škody bude musieť súd musieť najskôr riešiť výšku vyživovacej povinnosti zosnulého ako otázku predbežnú (pre každého pozostaleho zvlášť) podľa zásad určených v Zákone o rodine. Konkrétne v prípade detí usmrteného sa použijú ustanovenia § 62 až § 65 Zákona o rodine. Ako už bolo uvedené pre vznik nárokov na náhradu výživy pozostalých je rozhodujúci stav v čase smrti osoby, ktorá bola povinná výživu poskytovať. K tomuto dňu treba zisťovať okruh oprávnených osôb a rozsah ním poskytovaných prostriedkov, prípadne určovať, koľko im bol zomretý povinný poskytovať na výživu. To znamená že oprávneným osobám smrťou tejto osoby vzniká nárok na náhradu výživy ako pozostalým osobám a odo dňa smrti si môže tento nárok aj uplatniť na súde a to aj spätne, keď k uplatneniu si nároku v zmysle § 448 Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko Občiansky zákonník má v tomto vlastnú úpravu. Aj napriek tomu, že v prípade náhrady nákladov na výživu pozostalým ide o opakujúce sa plnenie, ktorú súd v rozsudku podľa § 217 ods. 2 CSP uloží do budúcnosti povinnosťou platiť určitú sumu k určitému dňu v mesiaci je potrebné vo veci aplikovať aj ustanovenie § 217 ods. 1 CSP podľa ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia. To znamená, že ak sú v dobe rozhodnutia súdu už niektoré z týchto súm splatné, súd ich prizná buď za každý mesiac osobitne alebo jednou sumou zodpovedajúcou ich súčtu.

25. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie a preto opakovane skúmal a posúdil opodstatnenosť žaloby žalobkýň 2. a 3. v časti náhrady na výživu pozostalým. Nakoľko v čase smrti nebohej (poškodenej), táto nemala súdom určenú vyživovaciu povinnosť, súd vykonal dokazovanie ohľadne určenia výživného nebohej (poškodenej) postupom podľa § 62 až 65 ako i § 75 Zákona o rodine. V zmysle citovaných ustanovení je každý rodič povinný prispievať na výživu svojich maloletých nezaopatrených detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom súd pri určení výživného prihliadne tak na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch nebohej za rok 2020 mal súd za preukázané, že čistý príjem nebohej (poškodenej) bol vo výške 611, 61 Eur mesačne. Žalobkyne nepredložili súdu iný doklad, z ktorého by bola potvrdená výška čistého príjmu nebohej. Z uvedenému príjmu požadovali žalobkyne 2. a 3. v žalobe, aby bolo určené výživné vo výške 200 Eur mesačne na každú žalobkyňu tak, aby po odpočítaní sirotského vo výške 150 Eur mesačne, bola žalovanému uložená povinnosť uhradiť 50 Eur mesačne titulom náhrady na výživu pozostalých. Hoci žalovaný nespochybnil žalobkyňami uplatnené výdavky, ktoré na žalobkyne 2. predstavujú čiastku 383,95 Eur a na žalobkyne 3. predstavujú 300,09 Eur, namieta neprimerané vysoké výživné vo výške

200 Eur mesačne na každú žalobkyňu vzhľadom na výšku príjmu nebohej (poškodenej). Súd ustálil, že rozhodovacia prax súdov ohľadne výšky výživného sa riadi zjednocujúcim postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, podľa ktorého sa pre dve deti na strednej škole môže určiť výživné vo výške 18% z čistého príjmu povinného rodiča na jedno dieťa, t.j. spolu 36% z čistého príjmu povinného na dve deti. Predmetná tabuľka síce bola zverejnená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky až v roku 2024, avšak je použiteľná aj pre toto konanie, nakoľko podľa obdobných výpočtov postupujú poručenské súdy už dlhodobo, ako to vyplýva z dlhodobej rozhodovacej praxe súdov. Vzhľadom na uvedené je možné určiť výživné na dve deti spolu vo výške 220 Eur mesačne, t.j. 110 Eur mesačne na každú zo žalobkýň. Nakoľko rozdiel takto určeného výživného vo výške 110 Eur a vyplácaného sirotského vo výške 150 Eur je záporný, nemohol súd rozhodnúť inak ako žalobu žalobkýň zamietnuť. Nie je možné priznať výživné vzhľadom na príjem nebohej vo výške 200 Eur na dieťa, t.j. spolu 400 Eur na dve deti, čo je takmer dvojnásobok toho, čo by ako maximálne výživné vzhľadom na vyššie uvedené prináležalo. Nárok na náhradu škody, ktoré si žalobkyne touto žalobou uplatnili prislúcha pozostalým s poukazom na ustanovenie § 448 Občianskeho zákonníka len v prípade a v rozsahu, v akom nie je krytá dávkami poskytovanými pozostalým podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v posudzovanom prípade sirotským. Keďže však štátom poskytované sirotské ako dávka dôchodkového poistenia prevyšuje výživné, ktoré je určené nebohej, nárok na výživu pozostalých nevzniká. Pokiaľ ide o ušlé výživné uplatnené zmenou žaloby zo dňa 12.01.2026 týkajúce sa obdobia od júna 2022 do novembra 2023 vo vzťahu k žalobkyni 2. a za obdobie od júna 2022 do januára 2026 ako i od februára 2026 do času, kým neukončí vzdelávanie vo vzťahu k žalobkyni 3., súd uvádza, že aj pre toto obdobie platí, že maximálne výživné je 110 Eur mesačne na každú zo žalobkýň, pričom ak v danom období žalobkyne dostávali sirotské vo výške cca 200 Eur, muselo by byť výživné stanovené vo výške 250 Eur, aby bolo možné žalobe vyhovieť, čo pre dôvody už uvedené vyššie nie je možné.

26. Súd sa ďalej zaoberal námietkou premičania, ktorú uplatnil žalovaný na pojednávaní dňa 20.01.2026 vo vzťahu k nárokom na ušlé výživné uplatnené návrhom na pripustenie zmeny žaloby zo dňa 20.01.2026 a týkajúce sa ušlého výživného vo výške 50 Eur mesačne, a to za obdobie od júna 2022 do novembra 2023 vo vzťahu k žalobkyni 2. a za obdobie od júna 2022 do januára 2026 ako i od februára 2026 do času, kým neukončí vzdelávanie vo vzťahu k žalobkyni 3. Uvedenú námietku konajúci súd posúdil ako čiastočne dôvodnú, keď podľa § 448 Občianskeho zákonníka ide o majetkové právo, ktoré sa premlčuje v troch rokoch. Nakoľko nárok na náhradu straty na výživnom podľa § 448 Občianskeho zákonníka sa spravidla priznáva formou peňažného dôchodku, t.j. v opakujúcich sa mesačných plneniach, tieto sa premlčujú v troch rokoch podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Uvedené znamená, že ušlé výživné, ktoré si žalobkyne uplatnili dňa 12.01.2026 za mesiace december 2022 a tomuto mesiacu predchádzajúce (od júna 2022 do decembra 2022) sú premlčané. Premlčané sú teda opakujúce sa plnenia od júna 2022 do decembra 2022. Bez ohľadu na premlčanie, súd zamietol žalobu žalobkýň v celom rozsahu aj z dôvodov uvedených v bode 24. a 25. odôvodnenia tohto rozsudku.

27. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

30. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 CSP podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Výrokom II a výrokom III tohto rozsudku súd rozhodol o trovách celého konania vrátane všetkých jeho inštancií s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 3 CSP, z ktorého nevyplýva, že by súd mal rozhodovať o trovách konania samostatne v jednotlivých štádiách konania, čo napokon vyplýva aj z odôvodnenia uvedeného nižšie. Výrokom II a výrokom III tohto rozsudku preto súd rozhodol o celom konaní, ktoré zahŕňa prvé konanie na súde prvej inštancie, konanie na odvolacom súde, ako i druhé konanie na súde prvej inštancie. Pri trovách viacnásobného konania, ktorým je aj toto konanie, keď prebehlo prvé konanie na

súde prvej inštancie, prvé odvolacie konanie, druhé konanie na súde prvej inštancie, je pre posúdenie nároku na náhradu trov celého konania rozhodujúci konečný výsledok sporu. Rozhodnutie o trovách má vychádzať zo spoločného posúdenia miery úspechu či neúspechu, a tým zohľadňovať všetky aspekty uplatneného nároku žalobcu. Napokon aj z ústavného hľadiska len takýto prístup môže byť konformný s dotknutými základnými právami a slobodami, keď vyhovuje dvom základným zásadám náhrady trov konania - spravodlivosti a predvídateľnosti náhrady.

31. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4Obdo/18/2022 zo dňa 30.03.2023 vyplýva: „... v štádiu rozhodovania o trovách konania je rozhodujúce finálne rozhodnutie súdu o uplatnenom nároku a nie rozhodnutia, ktoré boli počas vedeného konania vydané a v dôsledku podaných riadnych či mimoriadnych prostriedkov prípadne aj zrušené.“

32. Do jedného konania boli spojené dva samostatné nároky so samostatným skutkovým základom, ktoré mohli byť predmetom samostatných súdnych konaní. Predmetom konania bola náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnili všetci štyria žalobcovia a náhrada na výživu pozostalým, ktorú si uplatnili žalobkyňa 2. a žalobkyňa 3. Vo vzťahu k žalobcovi 1. a žalobcovi 4. bolo konanie právoplatne skončené, pričom bolo právoplatne rozhodnuté aj o nároku na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o žalobkyňu 2. a žalobkyňu 3., súd v tomto konaní rozhodoval o nároku na náhradu trov konania nielen v časti konania o ušlé výživné, ale aj v časti konania o náhradu nemajetkovej ujmy. Z uvedeného dôvodu súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania rozdelil konanie na dve časti. Obe žalobkyne mali 100 %-ný úspech v časti konania o náhradu nemajetkovej ujmy a zároveň neúspech vo výške 100 % v časti konania o ušlé výživné, keď súd žalobu zamietol. Vo vzťahu k žalobkyni 2. súd vychádzal z toho, že hodnota celého sporu bola vo výške 16.850 Eur, t.j. 15.000 Eur v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy a 1.850 Eur v konaní o ušlé výživné. Žalobkyňa 2. bola preto úspešná v percentuálnom vyjadrení vo výške 89,02 % (15.000 Eur : 16.850 Eur) a neúspešná v zamietajúcej časti 1.850 Eur, čomu zodpovedá 10,98 %, (1.850 Eur : 16.850 Eur), čo je zároveň úspechom žalovaného. Rozdiel medzi úspechom žalobkyne 2. a úspechom žalovaného tak predstavuje čistý úspech žalobkyne 2. v rozsahu 78,04 % (89,02 % - 10,98 %). Súd preto rozhodol tak, že žalobkyni 2. priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 78,04 %. Vo vzťahu k žalobkyni 3. súd vychádzal z toho, že hodnota sporu bola vo výške 18.150 Eur, t.j. 15.000 Eur v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy a 3.150 Eur v konaní o ušlé výživné. Žalobkyňa 3. bola preto úspešná v percentuálnom vyjadrení vo výške 82,64 % (15.000 Eur : 18.150 Eur) a neúspešná v zamietajúcej časti 3.150 Eur, čomu zodpovedá 17,36 % (3.150 Eur : 18.150 Eur), čo je zároveň úspechom žalovaného. Rozdiel medzi úspechom žalobkyne 3. a úspechom žalovaného tak predstavuje čistý úspech žalobkyne 3. v rozsahu 65,28 % (82,64 % - 17,36 %). Súd preto rozhodol tak, že žalobkyni 3. priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 65,28 %.

33. Súd dopĺňa, že o nároku na náhradu trov konania v časti konania o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyniam 2. a 3. priznal 100% úspech, keď im priznal nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 Eur, hoci sa domáhali zaplata 20.000 Eur, pretože zásadu úspechu vo veci treba uplatňovať aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takýchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keď ho nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, súd žalobcom priznal plnú náhradu trov konania (z prisúdenej sumy a nie zo sumy požadovanej v žalobnom petite), aj keď mali vo veci v zásade úspech len čiastočný. Súd poukazuje na obdobné stanoviská odvolacích súdov viď napríklad rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/267/2016 zo dňa 11.05.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/352/2017 zo dňa 15.08.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/188/2019 zo dňa 25.11.2020. Nebolo by spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcov, aby svoju ujmu podceňovali len preto, aby potom nemuseli hradiť trovy konania, pričom pri rozhodovaní o náhrade trov v takýchto prípadoch treba rozlišovať čo je základné a čo sprevádzajúce (porovnaj nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 170/99). Za základ sa pritom považuje rozhodnutie, že do práva žalobcov bolo zasiahnuté a výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 926 s.). Vzhľadom k uvedenému súd považoval za hodnotu konania pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch prisúdených 15.000 Eur v prípade oboch žalobkyň.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na Mestskom súde Bratislava IV. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a. neboli splnené procesné podmienky,
- b. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c. rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e. súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g. zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá.